

Силабус навчальної дисципліни
«МОДЕЛІ ТА МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ»

Ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальності:

071 «Облік і оподаткування»

Освітні програми: «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика», «Податкова справа в системі державного контролю»

Рік навчання: 4, **Семестр:** 7

Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – екзамен

Форма проведення занять – лекції, лабораторні заняття

Назва курсу	Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті
Викладач (-і)	Паянок Тетяна Миколаївна к.е.н., доцент, доцент кафедри облікових технологій та бізнес-аналітики
Контактний тел.	Паянок Тетяна Миколаївна +380674020845
E-mail:	tanya53215@meta.ua
Електронна версія курсу	Інтернет-посилання на електронний ресурс дистанційного курсу в системі Moodle: https://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=164
Консультації	Зазначити формат і розклад проведення консультацій <i>Очні консультації:</i> 2 години, аудиторія B252 згідно розкладу <i>Он лайн- консультації:</i> - 2 години. Посилання на нього: https://moodle.nusta.edu.ua/course/view.php?id=164

1. Анотація курсу:

Мета навчальної дисципліни: “Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті” є підвищення рівня фундаментальної підготовки фахівців економічного профілю; оволодіння спеціальними теоретичними знаннями і практичними навичками, які необхідні для проведення якісного аналізу і аудиту фінансово-господарської діяльності підприємства.

Завдання навчальної дисципліни: “Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті” є: сформувані теоретичну базу з методології дослідження фінансово-господарської діяльності підприємства, установи, організації за допомогою економіко-математичних методів і моделей; виробити практичні навички щодо:

побудови моделей вигід і витрат конкретного підприємства;

перевірки висунутих гіпотез про властивості економічних показників і форми їхніх зв'язків;

оцінки й використання результатів економіко-математичного аналізу для прогнозу й прийняття обґрунтованих рішень в аналізі та аудиті;

проведення аудиту фізичних та юридичних осіб, підприємств, установ, організацій за допомогою платформи ІТ-компанії YouControl;

рейтингової оцінки суб'єктів господарювання, як способу оцінки конкурентоспроможності, ринкового скорингу ІТ-компанії YouControl.

Об'єкт вивчення: фінансово-господарська діяльність підприємства, організації, установи, галузі.

Предмет вивчення курсу: є методи і моделі, які можна побудувати за допомогою програмного забезпечення, визначення можливостей їхнього використання для опису, аналізу, аудиту й прогнозування фінансово-господарської діяльності підприємства, організації, установи.

2. Формат курсу:

Змішаний - курс, що має супровід в системі MOODLE, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни.

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

для ОПП «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»:

Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

Ідентифікувати та оцінювати ризики не досягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, не дотримання ним законодавства та регулювання діяльності, не достовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

Інтерпретувати результати економіко-математичного моделювання та аналізу з метою оптимізації діяльності підприємств та прийняття стратегічних та оперативних управлінських рішень;

Застосовувати інноваційні технології та програмні комплекси обліку, аналізу, моделювання, податкового контролю і аудиту в умовах цифровізації процесів управління підприємством.

4. Результати навчання.

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

для ОПП «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»:

Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

5. Обсяг курсу – 120 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22
лабораторні заняття	18
самостійна робота	78
індивідуально-консультаційна робота:	2

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання.

В процесі вивчення дисципліни використовуються сучасні технології автоматизації розрахунків та математичної обробки даних. Зокрема, в межах вивчення окремих тем використовуються програмні комплекси MS Excel, Stagraphics, SPSS, YouControl.

7. Політика курсу.

Виконання всіх видів робіт курсу вимагає дотримання академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність Державного податкового університету, що передбачає: – самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу; – посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; – сповідування принципів академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності, ініціювання пропозицій, спрямованих на удосконалення навчально-виховної роботи, гуманізацію освітнього процесу та організацію внутрішнього співіснування академічної спільноти; – дотримання взаємної поваги, культури поведінки й спілкування у відносинах членів академічної спільноти для забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату, утвердження морально-етичних принципів і стандартів, цивілізованих підходів і норм світосприйняття, академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту моралі; – недопущення проявів академічної нечесності, які проявляються у проханні про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепах на інших студентів та науково-педагогічних працівників; використанні родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки; – надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації та уникнення фальсифікування або фабрикування інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (курсівій, кваліфікаційній, звіті).

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕЛІ ТА МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В АНАЛІЗІ ТА АУДИТІ»

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин							
		денна форма				заочна форма			
		Лекції	Лабораторні з.	СРС/ІКР	Всього	Лекції	Лабораторні з.	СРС/ІКР	Всього
МОДУЛЬ 1 = 2 залікових кредити (60 год.)									
ЗМ 1. (Теми 1-6)									
T.1	Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень	2	-	-	2	-	-	10	10
T.2	Моделі вигід та витрат виробництва	2	2	-	4	-	-	10	10
T.3	Регресійний аналіз діяльності суб'єкта господарювання. Модель Кобба-Дугласа у прийнятті рішення щодо діяльності підприємства	2	2	8/2	14	-	-	10/2	10
T.4	Методи і моделі прогнозування у прийнятті стратегічних рішень з врахуванням інфляційної складової	2	2	10	14	-	-	10	10
T.5	Прикладний аналіз часових рядів	2	2	10	14	-	-	10	10
T.6	Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	2	2	8	12	-	-	10	10
Разом за модулем 1		12	10	36/2	60	-	-	60/2	60
МОДУЛЬ 2 = 2 залікових кредити (60 год.)									
ЗМ 2. (Теми 7-11)									

T.7	Евристичні методи в аудиті фінансово-господарської діяльності платника податків	2	-	8	10	-	-	10	12
T.8	Рейтингова оцінка суб'єкта господарювання в галузевому аспекті	2	2	10	14	2	2	8	12
T.9	Аналіз ринків на основі платформи YouControl	2	2	8	12	-	-	12	12
T.10	Аналіз юридичних осіб на основі платформи YouControl	2	2	8	12	2	2	8	12
T.11	Аналіз фізичних осіб на основі платформи YouControl	2	2	8	12	-	-	12	12
Всього по модулю:		10	8	42	60		-	50	60
Разом годин з курсу:		22	18	78/2	120	4	4	110/2	120

*ІКР - Індивідуально-консультаційна робота

9. Система оцінювання.

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Моделі та методи прийняття рішень в аналізі та аудиті» (денна форма навчання)

Модулі	Модуль 1 – (26 балів)						Контрольний захід № 1	Екзаменаційна робота – 50 балів Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (екзаменаційна робота)
Загальна кількість балів за I модулем	26							
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	Контрольний захід № 1	
Тестовий контроль	2	-	2	2		2		
Лабораторні заняття	-	3	3	3	3	3		
Самостійна робота	Оцінювання здійснюється під час виконання індивідуальних завдань, лабораторних робіт та написання контрольної роботи						Контрольний захід № 2	
Модулі	Модуль 2 – (19 балів)							
Загальна кількість балів за II модулем	19						3	
Теми	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11		Контрольний захід № 2	
Тестовий контроль	2	2	-	-	-			
Лабораторні заняття	-	3	3	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання здійснюється під час виконання індивідуальних завдань, лабораторних робіт та написання контрольної роботи						Контрольний захід № 2	
Підсумковий тестовий контроль								5

Оцінювання роботи студентів на лабораторних заняттях. Протягом дев'яти лабораторних занять студент може отримати від 0 до 3 балів за знання методики побудови аналітичних моделей і проведення поетапного аналізу результатів моделювання економічних процесів. Дев'ять лабораторних робіт виконуються по індивідуальним завданням із використанням прикладних програм, ПК, інтернет ресурсів і аналітичної програми YouControl, оцінюються від 0 до 27 балів. Тестовий контроль оцінюється в 12 балів і здійснюється автоматично в програмному продукті MOODLE ДПУ: <https://moodle.nusta.edu.ua/164>.

10. Шкала оцінювання

Сума балів за	Оцінка в	Значення оцінки	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною
---------------	----------	-----------------	---------------------	-----------------------	------------------------

100- бальною шкалою	ЄКТС	ЄКТС			шкалою
					Екзамен
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок		
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно- продуктивний)	незадовільно
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Результат складання екзамену оцінюється за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вноситься у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

11. Політика оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-50% від оцінки). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин. Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання дисципліни. Загальна система оцінювання курсу 1) виконання всіх видів навчальних робіт протягом семестру (практичні роботи, тестові завдання, контрольні заходи, індивідуально-консультаційна робота) – 50%; 2) екзамен – 50%. Вимоги до письмової роботи володіння навчальним теоретичним та прикладним матеріалом у повному обсязі, самостійність та обґрунтованість викладання думок, глибоке та всебічне розкриття змісту теоретичних питань та практичних завдань Лабораторні заняття розв'язання практичного (ситуаційного) завдання на високому рівні з використанням набутих теоретичних знань, формулювання ґрунтовних та прикладних висновків, правильне виконання тестових завдань Умови підсумкового контролю виконання теоретичного завдання, тестових завдань відкритого та закритого типів, лабораторного завдання.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Гаркуша Н.М., О.В. Цуканова, О.О. Горошанська. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посіб. 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2012. 591 с.

2. Економетрика: прикладний аспект. Краєвський В. М., Паянок Т. М., Параниця Н. В., Богдан С. В. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 295 с.

3. Економіко-математичне моделювання: навчальний посібник для студ. вищ. навчал. закл. : в 2 частинах. В.С. Дудко, Т.Д. Краснова, В.В. Лаговський. Ірпінь: НУДПСУ, 2010, 2011. 448 с. 338 с.

4. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посіб. ред. Ф.Ф. Бутинець. Житомир: ЖДТУ, 2004. 352 с.

5. Паянок Т.М. Задорожня Т.М. Статистичний аналіз даних: навчальний посібник. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. 312 с. (Серія «На допомогу студенту УДФСУ»; т. 60).

6. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні. [Краєвський В. М., Титенко Л. В., Паянок Т. М., Параниця Н. В., Богдан С. В.]. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 288 с.

Допоміжна

1. Азаренкова Г.М. Аналіз моделювання і управління ризиком (в схемах і прикладах): навч. посіб. Львів: Новий Світ. 2000, 2011. 240 с.

2. Бережна Л.В., Снитюк О.І. Економіко-математичні методи та моделі в фінансах. К.: Кондор. 2009. 301 с.

3. Бочарніков В.П., Захаров К.В., Лаба М.С. Прогнозування податкових надходжень в перехідній економіці: проблеми методології та організації: навчальний посібник. Ірпінь: МП Леся, 2006. 320 с.

4. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник. С.Ф. Голов. 2-ге вид. К.: Лібра, 2004. 704 с.

5. Грабовецький Б.Є. Економічне прогнозування і планування: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003. 188 с.

6. Економетричний аналіз з використанням системи GRETЛ: навчальний посібник для студентів в.н.з. [О.В. Цуканов, Т.О. Кокодей, О.В. Орлова, під ред. д.т.н. проф. О.В. Цуканова]. Севастополь: СевНТУ, 2010. 192 с.

7. Кігель В.Р. Методи і моделі прийняття рішень у ринковій економіці. В.Р. Кігель. Київ: ЦУЛ, 2003. 202 с.

8. Куліков П.М., Іващенко Г.А. Економіко-математичне моделювання фінансового стану підприємства: навч. посіб. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2009. 152 с.

9. Скрипник А.В., Герасимчук Н.А.. Економічні і фінансові ризики: підручник. К: ЦП «Компринт», 2013. 415 с.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Державна казначейська служба України. URL: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=264515>.

2. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.

3. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua>.

4. Європейська служба статистики. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>.

5. ЛІГАБізнесІнформ українська мережа ділової інформації. URL: www.liga.net.

6. Міністерство економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&tag=StrategichnePlanuvannia>.

7. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.

8. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.

9. Публічна фінансова звітність підприємств. URL: <http://smida.gov.ua/db/emitent>.

10. Урядовий портал Кабінету міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

11. Фінансовий портал Мінфіну. URL: <http://index.minfin.com.ua/index/infl/?2007>.

12. Платформа ІТ-компанії Ю-контрол URL: <https://youcontrol.com.ua>.

Міжнародні видання:

1. IBM SPSS Statistics. URL: <https://www.ibm.com/products/spss-statistics>.

2. Statgraphics Centurion 19. URL: <https://www.statgraphics.com/download19>.

3. Gnu Regression, Econometrics and Time-series Library gretl. URL: <https://gretl.sourceforge.net/es.html>.

Монографії:

1. Аналітика та прогнозування соціально-економічних процесів і податкових надходжень : монографія. [Паянок Т. М., Лаговський В. В., Краєвський В. М. та ін.]. К.: ЦП «Компринт», 2019. 426 с.
2. Скрипник А.В. Державне регулювання трансформаційної економіки (аспекти моделювання): Монографія. Ірпінь: АДПСУ, 2016. 312 с.